

Dosarul nr. 3ra-933/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. I. Păduraru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” împotriva Instituției Publice Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la anularea actului administrativ și încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de către Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost casată hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 27 aprilie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la anularea actului administrativ și încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 6 februarie 2017 a recepționat notificarea nr.42/6268 din 23 ianuarie 2017, emisă de către Direcția inspecției și control pe teren a Instituției Publice Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin care i s-a adus la cunoștință despre întocmirea procesului verbal nr.42/6269 din 23 ianuarie 2017, conform căruia dosarul de subvenționare 1.4/1609RZ1825 a fost considerat neeligibil.

În opinia reclamantei atât notificarea cât și procesul-verbal sunt ilegale, deoarece au fost întocmite cu admiterea unor grave încălcări ale prevederilor legale, nu sunt imparțiale și în consecință limitează dreptul petiționarei de a beneficia de ajutor financiar.

A invocat prevederile pct.9, 10, 17 și 61 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.910 din 25 iulie 2016, în care sunt stabilite expres criteriile de eligibilitate, condițiile obligatorii care urmează să fie îndeplinite de către solicitant, pentru a putea depune cererea de solicitare a subvenției, documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar pentru fiecare măsură de sprijin în parte, în vederea obținerii ajutorului financiar nerambursabil.

Reclamanta a afirmat că un dosar de subvenționare sau un solicitant nu va corespunde criteriilor de eligibilitate, doar în măsura în care nu se conformează condițiilor obligatorii, documentelor obligatorii și celor solicitate suplimentar.

Din textul procesului-verbal nr.42/6269 din 23 ianuarie 2017, însă nu rezultă că ar fi fost încălcate de către reclamantă dispozițiile pct.9,10,17 și 61 din Regulamentul sus menționat.

Mai mult, procesul-verbal nr.42/6269, nu conține nici motivele sau constatările, conform cărora dosarul de subvenționare este considerat neeligibil, însă se face trimitere la constatările ce se conțin în actul de inspecție nr.343/is/2016 din 23 ianuarie 2017, prin care grupul de lucru a constatat că societatea nu dispune de careva specii de animale și respectiv, nu cade sub incidența noțiunii de fermă zootehnică, definită de Regulamentul sus menționat, potrivit căreia aceasta este o exploatație agricolă compusă din efective de animale, construcții, utilaj tehnologic, amenajări și dotări speciale, autorizată în modul stabilit, destinată obținerii producției de origine animală, motiv din care au venit cu propunerea de a respinge cererea de subvenționare.

Reclamanta a menționat că nici Regulamentul invocat, nici modelul de declarație pe propria răspundere a producătorului agricol și nici cererea model de solicitare a sprijinului financiar aprobat prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 159 din 5 august 2016, pentru submăsura 1.4, nu solicită, confirmarea documentară a efectivului de animale, în schimb, toate criteriile de eligibilitate prevăzute în pct.9, 10, 17 și 61 din Regulamentul sus specificat, solicită confirmări documentare pentru efectuarea investițiilor în construcții, utilaj tehnologic amenajări și dotări speciale, obiectivul operațional al submăsurii 1.4 fiind stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice, extinderea numărului și majorarea investițiilor pentru înființarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice nu și înființarea, păstrarea sau creșterea efectivului de animale.

A susținut că, controlul efectivului de animale este o măsură aplicabilă în cazul submăsurii 1.5, privind stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora, obiectiv operațional al căreia constă în extinderea numărului și înnoirea efectivului animalelor de prăsilă, fapt care rezultă inclusiv din conținutul cererii model aprobate pentru această submăsură.

A relatat că, pct.209-221 din Regulamentul menționat supra, nu prevede cerința dispunerii de un anumit efectiv de animale la momentul vizitei inspecției și controlului pe teren, or, la momentul depunerii cererii de solicitare a sprijinului financiar din 6 septembrie 2016, societatea dispunea de efectiv de animale.

Reclamanta a menționat că, pe parcursul anului 2016 a importat în Republica Moldova cu scop de creștere și îngrășare 4 151 de animale, în total în anul 2016 a

efectuat creșterea și vânzarea a 10 653 de animale, inclusiv din contul importurilor de animale în anul 2015.

A mai adăugat că, nu i s-a oferit posibilitatea de a prezenta careva explicații, or, procedura inspecției și controlului pe teren este lipsită de careva prevederi în acest sens, fiind pusă într-o situație defavorabilă contrar prevederilor pct. 188-190, 187-198, conform cărora nu a fost admisă posibilitatea prezentării actelor privind efectivul de animale, ci doar ale celor ce țin de confirmarea investiției.

Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” a explicat că nu se acceptă anexarea suplimentară la dosarul de subvenționare a altor documente justificative neintroduse în actele de dare în exploatare, datate cu o dată ulterioară depunerii cererii, respectiv este lipsită de posibilitatea prezentării unor alte documente, decât cele ce țin de darea în exploatare a investițiilor, iar explicațiile documentare prezentate de către petiționară după data depunerii cererii, nefiind acceptate.

A relevat că, organul emitent urmează să își formuleze opinia în privința acceptării sau refuzului cererii de subvenționare, în dependență de situația și investiția petiționarului la data depunerii cererii de acordare a ajutorului financiar și nu la data controlului.

În acest context, a invocat prevederile pct.213 din Regulamentul sus menționat, care prevede că controlul se efectuează la etapa recepționării cererilor de sprijin financiar, la caz, controlul pe teren din partea organului emitent a avut loc pe data de 16 ianuarie 2017, peste 4 luni după depunerea cererii la 6 septembrie 2016, perioada în care a fost decisă lichidarea intenționată a efectivului de animale în legătură cu pregătirea fermei de carantină și cu depistarea focarelor de pesta porcină în Republica Moldova, precum și pentru aducerea unui nou grup de animale în anul 2017.

A comunicat că lipsa temporară a animalelor din ferma zootehnică nu anulează statutul acesteia și investiția efectuată, precum și prezența în viitor a animalelor.

Reclamanta a precizat că, procesul-verbal nr.42/6269 și actul de inspecție nr.343/is/2016 nu sunt semnate de către inspectorii grupului de control Stratan Sergiu și Dima Sergiu, semnăturile acestora lipsind de pe exemplarele expediate prin intermediul poștei, însă ambele au fost semnate doar de către Veaceslav Sandu în calitate de șef al Direcției inspecției și control pe teren.

Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” a notat că în privința sa a fost admisă o acțiune abuzivă și ilegală, în măsura în care Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură o asemenea competență nu are.

A invocat că a respectat procedura prealabilă, astfel la data de 22 februarie 2017 s-a adresat organului ierarhic superior cu cerere prealabilă, prin care a solicitat examinarea acesteia conform prevederilor art. 15 din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, anularea procesului-verbal nr.42/6269 din 23 ianuarie 2017 și întocmirea unui nou proces-verbal privind acceptarea cererii Societății cu Răspundere Limitată „Regional Meat” de acordare a sprijinului financiar în suma de 591 085 de lei.

Prin scrisoarea nr. 159/03 din 21 martie 2017, recepționată la data de 24 martie 2017, organul ierarhic superior a recunoscut faptul că a fost efectuată dotarea și modernizarea fermei zootehnice de porcine, fiind constatat și că actul de inspecție nr.343/is/2016 din 23 ianuarie 2017 este unul legal, întocmit în conformitate cu

prevederile Regulamentului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.40 din 25 iulie 2016, în baza împuternicirilor atribuite agenției, conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.60 din 04 februarie 2010.

Respectiv, Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nici nu a respins actele contestate și nici nu a admis cererea prealabilă.

Prin urmare, societatea a fost limitată în dreptul său de a beneficia de ajutor financiar, fiind sancționată prin îngrădirea accesului la fondurile disponibile.

Reclamanta a solicitat anularea procesului-verbal nr. 42/6269 din 23 ianuarie 2017 și încasarea prejudiciului în mărime de 5 91 085 de lei.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” a fost admisă parțial. A fost anulat procesul-verbal nr. 42/6269 din 23 ianuarie 2017 privind constatarea iregularităților. În rest, cererea de chemare în judecată în partea cerinței de reparare a pagubei în sumă de 591 085 de lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost casată parțial hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani în partea admiterii pretențiilor și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”, reprezentată de avocatul Alexandru Mărginean, a fost casată decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a fost trimisă cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel declarată de către Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost casată hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, necătând la faptul că expres din criteriile de eligibilitate stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 910 din 25 iulie 2016 nu rezultă faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” urmează să dețină animale, această condiție obligatorie este impusă din însuși scopul – obiectivul acordării subvențiilor investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice, or, în lipsa de animale dispare și calificativul de fermă zootehnică, aspect care subminează legalitatea acordării suportului financiar nerambursabil.

Instanța ierarhic inferioară a stabilit că, din materialele cauzei nu au fost identificate careva probe pertinente și concludente ce ar demonstra că Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” în calitatea sa de producător agricol deținea animale la data depunerii cererii de acordare a subvențiilor rambursabile.

La data de 3 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat” a depus recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, o consideră pripită, eronată și neîntemeiată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material și cu admiterea unor erori de cronologie.

A menționat că instanța de apel nu a dat răspuns la cele mai importante întrebări.

Or, instanțele de judecată urma să dea apreciere corectitudinii acțiunilor scoaterii din concurs a solicitantului de subvenție pe motiv că acesta nu are efectiv de animale.

În drept, recurenta și-a întemeiat recursul în baza dispozițiilor art. 429-432 alin. (2) lit. c), 434-437, 445 din Codul de procedură civilă.

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin referința depusă la data de 9 iulie 2019 Instituția Publică Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat respingerea recursului depus cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 3 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Regional Meat”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu